

TOT DUSVER NIETS AAN DE HAND

Van Sylvia Witteman verschenen eerder:

*Pekingend bij nacht
Het lekkerste dier
Ik verzin dit niet
Koken met Sylvia Witteman
Veel gezelliger dan bij u thuis
Tot dusver niets aan de hand
Staatsieportret van een stofzuiger
De huisvrouwmonologen
De troost van een warm visje
Een royale portie meeuwen
Plastic rozen
Iemand moet het doen
Mijn achterlijke kat Lola
Thuis mag ik niet meer zeuren
Jullie zijn zelf gek
Armeluiseten
Er speelde nog n t geen draaiorgel
We zijn hier niet in China
Boodschappen zonder leesbril
Overdag bang en 's avonds dronken
Een visgraatjas met haaiengrijns*

Sylvia Witteman

Tot dusver niets aan de hand

Nijgh & Van Ditmar
Amsterdam

Deze columns verschenen van april tot en met december 2011
in de bijlage 'V' van *de Volkskrant*.

www.nijghenvanditmar.nl

Eerste druk 2012
Vierde druk (e-book) 2022
Vijfde druk 2022

Copyright © Sylvia Witteman 2012
Foto auteur Lucas Göbel
Omslag Moker Ontwerp
Typografie Perfect Service
NUR 301 / ISBN 978 90 388 1159 8

Inhoud

De Dood	7	Seksmuseum	76
Ukelele	10	Canta	79
Insect	13	Meeuwen	82
Terrasje	16	Muziekwijk	85
Tandjes	19	Plaatjes	88
Boot	22	Sla	91
Hondje	25	Tikibad	94
Weerzien	28	Schone lei	97
Pinnen	31	Behang	100
Boerka	34	Beulen	103
Dag des oordeels	37	Tomatensoep	106
Portiek	40	Koffer	109
Koffiekan	43	Gangkast	112
Plein	46	Puzzel	115
Condomerie	49	Slijm	118
Komkommer	52	Sinaasappel	121
Kersen	55	Zwerver	124
Schoen	58	Leverkaas	127
Doodle	61	Mimi	130
Sigaar	64	Jeroen Pauw	133
Mumba	67	Vla	136
Strandfeest	70	Nat	139
Teen	73	Recht	142

Appelmoes 145
Water 148
Picknick 151
Kapper 154
Brand 157
Survivor 160
Black pudding 163
Pillen 166
Banaan 169
Zeep 172
Ziek 175
Glasbak 178

Peertje 181
Loser 184
Rot op 187
Koe 190
Augurk 193
Kerstmarkt 196
Tatjana 199
Girlie 202
Schier 205
Pakje 208
Gloria 211
Bal 214

De Dood

Midden op de Dam stond de Dood. Zijn zeis blikkerde in het waterige zonlicht, een kille wind wapperde langs zijn botten. Zijn lege oogkassen keken in de richting van het Nationaal Monument, misschien wel naar de overdaad aan bloemen, kaarsen en schotschriften die zich daar bevond, ter herinnering aan een brandende wanhopige.

Dreigend hief hij zijn zeis tegen een passerend stel meiden met grote zonnebrillen. Ze gilden en giechelden in het Italiaans, een taal waarin het nu eenmaal goed gillen en giechelen is. Ze stelden zich op aan weerszijden van de Dood, die zijn bottige armen om hun schoudertjes sloeg, en maakten snaterend een foto, met een iPhone in een roze panterhoesje. De Dood kreeg een muntje, dat hij in een soort urn aan zijn voeten liet glijden, en een kushandje van de meiden, die kittig wegstapten in de richting van de Kalverstraat. De Dood keek ze nog even na. Het waren mooie meisjes, en de Dood is tenslotte ook maar een mens.

Hij liet zich door de knokige knieën zakken en begon een losgeraakte schoenveter te strikken. De Dood hóórt geen schoenen te dragen, zeker geen witte sportschoenen met rode veters. Hij hoort zo'n beetje te zwe-

ven, eventueel vergezeld van dorre knekelgeluiden, maar sportschoenen, nee. Trouwens, nu maakte de Dood het opeens wel héél erg bont: hij zette zijn hoofd af en stak een sigaret op.

Roken is dodelijk, maar het maakte hém springlevend: een gewone, slecht geschoren jongen met vettig haar en mooie blauwe ogen. Tot overmaat van banaliteit trok hij een blikje Euroshopper-cola tevoorschijn uit een beduidende sporttas, nam een grote slok en ging er eens op zijn gemak bij zitten, midden op de Dam.

Er kwam een gladiator aangesjokt, voorzien van metalen borstkuras, ingewikkelde, puntige helm, malenkolder en een groot, bebloed zwaard. Hij nam plaats naast de Dood en pelde een banaan, waarna de twee een levendig gesprek begonnen in het Pools.

Ik stak de Dam over, om die bedroefde bloemenweelde voor de Dambrander wat uitgebreider te bekijken. Daar hingen nogal wat vrolijke toeristen rond, etend, blowend; ze hadden duidelijk géén idee. Maar naast mij stond een jong stel, Amerikanen, dat wel degelijk begreep dat hier een tragedie had plaatsgevonden. *'Wait, do I get this right?'* zei het meisje verontwaardigd tegen haar metgezel. 'De Nederlandse regering heeft hier, op déze plek, een misdadiger verbrand?' De locatie verontrustte haar nog het meest, geloof ik. De jongen knikte.

De gladiator was inmiddels verdwenen. De Dood had zijn hoofd weer opgezet en maaide met frisse moed met zijn zeis naar twee Japanse dames. Enkele meters verderop had zich een nieuwe straatartiest opgesteld met een fles lampolie en een brandende fakkel. Een vuurvreter. Al spoedig blies hij meterslange vlammen in de richting

van het monument. Je kon de hitte voelen. Hij trok veel bekijks. De Dood, achter hem, verloor al zijn publiek aan die vurige concurrent. Na vijf minuten zette hij dan ook andermaal zijn hoofd af en vertrok, met die sporttas in zijn hand. Morgen was er wéér een dag.

Ukelele

Mijn dochter heeft zonder duidelijke aanleiding een ukelele gekocht. Ze is dertien, een leeftijd waarop meisjes nu eenmaal dit soort even zinloze als onweerstaanbare invallen krijgen. En we hadden al zoveel instrumenten. Drie gitaren, een basgitaar, een piano en het drumstel dat huisgenoot P. voor zijn vijfenveertigste verjaardag kreeg om een eventueel opkomende midlifecrisis muzikaal te begeleiden. Dat laatste is er tot dusver niet echt van gekomen, maar mijn kinderen spelen daadwerkelijk op al die dingen. Samen. Ze zingen er zelfs bij. Het zijn de enige momenten dat ze elkaar niet krijsend naar het leven staan.

‘Alles goed en wel, maar een blokfluit komt er hier niet in,’ heb ik hun van jongs af aan ingeprent. De blokfluit is een schandelijk instrument, dat uitsluitend wordt aangeschaft om verkeerde redenen: hij is goedkoop, klein, makkelijk te vervoeren, en elke willekeurige idioot krijgt er geluid uit. Dat ellendige rotgeluid. Hetzelfde blijkt helaas, nu het te laat is, te gelden voor de ukelele. Maar waar het geluid van een blokfluit voornamelijk aan zeurende kiespijn doet denken, heeft dat van een ukelele meer weg van een eindeloos druppelende kraan op een omgekeerd steelpannetje. *Plok! plok! plok!* Of zo’n siga-

renkistje waar een kind elastiek over heeft gespannen. *Plok!plok!plok!plok!plok! Plokkeplokkeplok!* Een kabou-tergitaartje met vier snaren, bij uitstek geschikt voor een eenmans-Jostiband. Binnen een kwartier leerde mijn dochter het bespelen, en sindsdien is dat olijke getokkel niet meer opgehouden. Ze leerde het van een oude man met een baard op YouTube. YouTube blijkt vol te zitten met hufters die niets liever doen dan onschuldige kinderen ukelele leren spelen. Trouwens, het hele internet is vergeven van de ukeleles. Wat te denken van de site genaamd ‘Ukelele Interventie ter Bevordering van het Ukelele Bewustzijn in de Lage Landen’? Ukelelebands die zich ‘Mannen met kleintjes’ noemen, ‘The Uke Box’, ‘The Oopsadaisies’ of ‘Yukalady Tammy’? Of Brigitte Kaandorp? Allemaal volwassen mensen, in het bezit van hun volledige verstand, die massaal *plok!plok!plok!* doen: het is bijna niet te bevatten.

En die hype heeft dus nu ook mijn bloedeigen kind gegrepen. Het begon met ‘Jambalaya on the Bayou’. Twee akkoorden, die al gauw geweldig op je zenuwen gaan werken. In mijn slaap hoorde ik het nóg. Maar het kan natuurlijk ook dat het kind de hele nacht heeft door gespeeld, zo bezeten is ze van het krenge. Ze leerde ‘Edelweiss’ uit haar hoofd. Edelweiss! Daar zaten we, met het hele gezin in het zonnige park, hardop te zingen als de familie Von Trapp in *The Sound of Music*: ‘*Plok plok plok plok plok... Blossom of snow may you bloom and grow/ bloom and grow forever.. Plok plok plok plok! plok!*’ Het was géén gezicht.

‘Laat mij ook eens?’ zei mijn tienjarig zoontje vervolgens. Met tegenzin stond zijn zus het onding af. En ja

hoor, daar ging hij. *Plok, plok, plok...*

Vanochtend zag ik hem zijn geld tellen. ‘Zo’n ukelele kost maar dertig euro,’ zei hij verheugd. ‘Ik ga er óók een kopen!’

Insect

Voor de etalage van de Surinaamse supermarkt stond een jongen van een jaar of vijftientig, aan wiens verschijning alle rassen van de wereld hun steentje hadden bijgedragen, met oogverblindend resultaat. In gedachten verzonken wiegde hij zachtjes een kinderwagen waarin een minstens even beeldschone baby van één tintje lichter in een witkanten jurkje vredig lag te maffen. En het was nog stralend wéér ook.

Ik kwam juist uit de aanpalende islamitische slagerij, waar een norske Turk onder neonlicht het bewind voert over honderden kippenlijkjes en een stel pafferig bleke dochters. Hij zegt nooit een woord, en ook legt hij, gedreven door chagrijn, vroomheid of beide, het wisselgeld niet ín mijn uitgestoken hand, maar demonstratief ernáást, op de toonbank. Maar zijn schapengehakt is uitstekend, en ik heb liever goed gehakt van een sombere despoot dan de gemalen varkensvoorhuiden van een vriendelijke vleesvervalser.

Hoe dan ook, de zon scheen, ik proppte mijn boodschappen in mijn fietstas, wierp nog een blik op de mooie jonge vader en wilde weggrijden, toen het pad versperd bleek door een oud echtpaar waarvan de vrouw op een looprek leunde. Ze zag eruit zoals veel oude dames in

volksbuurten: grijs Brillo-sponspermanentje, jasshort, pleisterkleurige schoenen. Ze had een brandende sigaret in haar vrije hand, en riep: 'Pas op! Een beest! Er zit een insect in die kinderwagen!'

De jongen schrok op uit zijn rêverie. Hij keek onder de kap. 'Waar? Ik zie niks...' zei hij. 'Haal die kleine d'r uit!' riep de oude. 'Er vloog net een beest naar binnen! Misschien wel een wesp! Straks komt ie in d'r mondje!'

Haar echtgenoot, klein en kaal, stootte zijn vrouw aan en bromde: 'Er zijn toch nog helemaal geen wespen...'

De vrouw stak nu haar hoofd onder de kap van de kinderwagen en begon aan de witbesokte voetjes van de baby te sjoeren. 'Ik zág het toch...' mompelde ze.

'Lekker, die smerige rook van jou in die kinderwagen,' sprak haar man. 'Laat dat kind toch met rust. Hier, heb je nou je zin?'

Het meisje was wakker geworden en maakte ontevreden geluidjes. 'Kom maar...' suste de vader, en hij tilde het kind voorzichtig uit de wagen en bekeek het onderzoekend.

Het oudje trok nu het dekentje uit de wagen, en begon het paniekerig uit te schudden. Er rolde een fopspeen over de stoep. 'Ik zág het toch...' zei ze andermaal.

'Jezus, méns!' snauwde haar man.

De baby begon inmiddels schrill te huilen.

'Ze is gestoken!' kermde de oude dame.

Vanuit het nekje van het kind plukte de vader nu wel degelijk iets tevoorschijn. Een lieveheersbeestje.

'Een lievehéersbeestje!' hoonde de oude man. 'Al die stennis voor een lieveheersbeestje!'

'Nou, maar het had toch evengoed een wesp kunnen

wezen?’ zei de vrouw. ‘Da’s gevaarlijk, hoor!’

‘Je bent niet goed bij je hoofd,’ besloot haar man.

De jonge vader blies intussen het lieveheersbeestje voorzichtig van zijn hand. Het landde op de kap van de kinderwagen. De oude dame smeed haar peuk op de stoep en sprak, tot niemand in het bijzonder: ‘Ach, zak toch in de stront.’

Terrasje

De Nederlandse horeca, je went eraan. Zo ga ik bijvoorbeeld nooit met een lege maag naar een restaurant. Regelmatig hoor ik mezelf tegen mijn kinderen zeggen: 'Jongens! We gaan zo uit eten! Neem even snel een boterham!'

Het heeft ook voordelen, die trage bediening. Zo is het bijvoorbeeld vrijwel onmogelijk om je te bezatten of te overeten op een grootsteeds terras. Inderdaad, Amsterdammers zien er door dit afknijpbeleid een stuk slanker en aantrekkelijker uit dan bijvoorbeeld de meeste Amerikanen. Niet alleen vanwege de geringe toevoer van spijs en drank, maar ook door de bijkomende lichaamsbeweging. Probeer eerst maar eens een leeg tafeltje te vinden. Drentel zenuwachtig rond bij een gezelschap dat lang aan de koffie zit, tot ze opsodemieren. Ga zitten, en wring vervolgens langdurig het bovenlichaam in ingewikkelde bochten bij het speuren naar een ober. Dan volgt het zwaaien met één arm. Zwaaien met beide armen. Opstaan en achter de ober aan rennen, die in de spelonken van het betreffende etablissement een goed heenkomen zoekt. Druk ten slotte de spartelende ober tegen de grond en houd hem met het hele gezin stevig vast tot hij de bestelling heeft opgeschreven. Herhaal dit

alles nog een paar keer: bij het bestellen van een extra glas wijn, vragen waar het eten blijft, klagen dat het verkéerde gebracht is, en het betalen van de rekening. Ja, het went, en als doorgewinterde horecaganger heb ik altijd een flesje wijn en wat kaas gereedstaan om na thuiskomst het uitgeputte lichaam nog wat bij te voeden.

Niks aan de hand dus, maar voor toeristen ligt dat anders. Vrijwel dagelijks zie ik die stakkers de mist in gaan. Laatst zat ik op een niet nader te noemen terras in het park naast twee Franse oude meisjes: chique, tengere wezens, met van die korte kapsels die alleen een Parisienne goed staan.

‘We gaan lekker iets eten,’ zei de een vergenoegd tegen de ander.

En ja, daar kwam al een jongeman de lege glazen van hun voorgangers weghalen. De dames bestelden terloops soep. ‘Nee, ik maak alleen de tafels schoon,’ zei hij.

Een kwartier later kwam een meisje mijn (lauwe) koffie brengen. De dames probeerden het andermaal, nu wat dringender, maar nee: ‘Ik breng alleen de bestellingen, mijn collega komt zo bij u.’

Een derde ober, véél later, sprak de legendarische woorden: ‘Het is te vroeg voor soep.’

Sprakeloos keken de dames elkaar aan; stonden op en vertrokken in de richting van dat ándere café in het park. Daar, weet ik uit ondervinding, krijg je alléén iets te drinken als je bereid bent twee steile trappen naar boven te lopen en in een oververhitte gelagkamer langdurig in de rij te staan. Eten krijg je er al helemáál niet. Arme Françaises.

Weer een halfuur later zag ik ze tegenover het terras

onwennig in het gras gaan zitten, op hun uitgespreide vestjes. Met kennelijke afkeer knabbelden ze aan een hotdog. Zo'n vieze, dure, kleffe hotdog van een oplichterskraampje. Ze voerden een drukke conversatie met veel verontwaardigde handgebaren. Gelukkig kon ik het niet verstaan.

Ik ging naar huis, om te lunchen.